

Kursplan

Nämnden för lärarutbildning

Institutionen för pedagogik och lärande

4PP222 Särskilt stöd i språk-, skriv- och läsutveckling II, 10
högskolepoäng

Special Support in Language, Writing and Reading Development, 10
credits

Huvudområde

Pedagogik

Ämnesgrupp

Pedagogik

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1N

Fastställande

Fastställd 2013-03-24

Senast reviderad 2015-02-09 av Fakulteten för samhällsvetenskap. Revidering av kurslitteratur.

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2015

Förkunskaper

Minst betyget Godkänd på kursen 4PP112 – Särskilt stöd i språk-, skriv- och läsutveckling I, 5 hp

Mål

Kursen syftar till att den studerande skall utveckla fördjupad kunskap om läsprocessen, skriv- och läsutveckling, skriv- och lässvårigheter, dyslexi samt om pedagogisk skriv- och läsutredning och diagnostik. Under kursen ska den studerande visa ett förhållningssätt i överensstämmelse med gällande etiska regler och styrdokument. Kursen syftar dessutom till att utveckla ett vetenskapligt och professionellt förhållningssätt till den pedagogiska praktiken.

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna:

- omsätta fördjupade teoretiska kunskaper om stavning och läsprocessen samt om skriv- och läsutveckling i ett specialpedagogiskt perspektiv till handling
- redovisa fördjupade kunskaper om skriv- och läsinlärning ur ett kognitivt perspektiv
- självständigt identifiera skriv- och lässvårigheter och dyslexi
- tillämpa testteoretisk och testmetodisk kunskap och kritiskt granska test, testande och diagnostisk verksamhet
- analysera, förebygga och åtgärda skriv- och lässvårigheter på organisations-,

grupp- och individnivå samt att tillämpa dessa kunskaper i arbete att upprätta åtgärdsprogram

- redogöra för skriv- och läsundervisning i Sverige ur ett historiskt och samhällsligt perspektiv med fokus på särskilt stöd

Innehåll

Kursen innehåller följande moment:

- stavning, läsprocessen, skriv- och läsinlärning/utveckling i nationell och internationell kontext ur specialpedagogiskt, kognitivt och samhällsligt perspektiv
- läsförståelse ur olika perspektiv
- analys, tolkning och bedömning av stavnings- och läsutveckling
- orsaker till och konsekvenser av skriv- och lässvårigheter och dyslexi ur ett tvärvetenskapligt perspektiv
- grunder i testteori och testmetodik och olika perspektiv på utredningar och test
- analys, åtgärder och uppföljning på organisations-, grupp- och individnivå samt upprättande av åtgärdsprogram utifrån ett helhetsperspektiv på eleven och på den pedagogiska verksamheten
- fallstudier kopplade till åtgärder med beaktande dels av fonologi, ordavkodning, läsflyt, läsförståelse, ordförråd och stavning, dels av psykosociala faktorer
- alternativa verktyg gällande språk-, skriv- och läsutveckling
- skriv- och läsundervisning i Sverige ur ett historiskt och samhällsligt perspektiv med fokus på särskilt stöd

Undervisningsformer

Undervisning ges i form av campusförelagda föreläsningar och seminarier bredvid nätbaserade diskussioner och nätdistribuerat undervisningsmaterial.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Närmare specifikation av examinationsformer sker i en studiehandledning. Oavsett examinationsform är det den enskilde studentens prestationer som bedöms och betygsätts. För betyget Godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till de studenter som gått kursen samt presenteras tillsammans med eventuellt vidtagna åtgärder för studenterna nästa gång kursen ges. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den enskilde studenten.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Af Trampe, Peter & Andersson, Bodil (2005). *Vetenskap, beprövad erfarenhet och humbug*. www.dyslexiforeningen.se. 8 sidor.

Asp-Onsjö, Lisa (2009). *Åtgärdsprogram i praktiken*. Lund: Studentlitteratur. 150 sidor. ISBN: 978-91-44-05009-6.

Druid Glentow, Birgit (2006). *Förebygg och åtgärda läs- och skrivsvårigheter*. Stockholm: Natur och Kultur. 37 sidor (Kap. 6-7, 9). ISBN 91-27-72297-X.

Dyslexiföreningen (2013). *En utredningsmodell*. www.dyslexiforeningen.se. 8 sidor.

Ehri, Linnéa (2005). *Development of sight word reading: Phases and findings*. Erhålls genom institutionen; ingår i Kompendium, 20 sidor.

Elbro, Carsten (2004). *Läsning och läsundervisning*. Stockholm: Liber. 141 sidor (Kap. 2, 5-8). ISBN: 91-47-05180-9.

Elwér, Åsa (2014). *Early predictors of Reading Comprehension Difficulties*. Doktorsavhandling liu. Department of Behavioral Sciences and Learning. Linköping University. SE-581 83 Linköping. 60 sidor. ISBN: 978-91-7519-281-9.

Ericson, Britta (2010) (senaste upplagan). *Utredning av läs- och skrivsvårigheter*. Lund: Studentlitteratur. 106 sidor (Kap. 5-6, 11). ISBN: 978-91-44-00991-9.

Hjälme, Anita (1999). *Kan man bli klok på läsdebatten?* Doktorsavhandling, uu. Uppsala: Ekelunds Förlag AB. 85 sidor (Kap. 1-2, 10-11). ISBN: 91-646-1315-1.

Høien, Torleiv & Lundberg, Ingvar (2013). *Dyslexi. Från teori till praktik. Andra utgåvan*. Stockholm: Natur och Kultur. 270 sidor. ISBN: 978-91-27-13468-3.

Jacobson, Christer (red.) (2015). *Testning och testmetodik*. Erhålls genom institutionen för Pedagogik; ingår i kompendium. 20 sidor.

Jacobson, Christer & Svensson, Idor (2006). *LUK-boken*. Erhålls genom institutionen. 100 sidor.

Kamhi, Alan (Ed.) & Catts, Hugh (2011). *Language and Reading Disabilities*. Third Edition. Boston. Pearson. 174 sidor (Kap. 1-4, 6-7). ISBN: 978-0-13-707277-4.

Lundberg, Ingvar & Herrlin, Katarina (2014). *God läsutveckling*. Stockholm: Natur och Kultur. 83 sidor. ISBN: 978-91-27-43751-7.

Myrberg, Mats (2007). *Dyslexi. En kunskapsöversikt*. Vetenskapsrådets rapportserie, 2:2007, 100 sidor.

PIRLS (2012). *PIRLS 2011 Sammanfattning av rapport 381*. Skolverket, publikationer.

Samuelsson, Stefan (red) (2009). *Dyslexi och andra svårigheter med skriftspråket*. Stockholm: Natur och Kultur. 216 sidor. (Kapitel 1,3,6-7, 9-10, 12-13, 17-18). ISBN 978-91-2741934-6.

Skolverket (2014). *Allmänna råd. Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram*. 75 sidor.

Skolverket (2013). *PISA 2012, Sammanfattning av rapport 398*. Skolverket, publikationer. 4 sidor.

Svärd, Ann-Catrin (2008). *Att säkerställa skriftspråklighet genom medveten arrangering. Wittingmetodens tillämpning i några olika lärandemiljöer*. Kap. 1-2, 6. 66 sidor. Doktorsavhandling su. Specialpedagogiska institutionen, Stockholms universitet. ISBN: 978-91-7155-706-3.

Westlund, Barbro (2009). *Att undervisa i läsförståelse*. Stockholm: Natur och Kultur. 143 sidor (Kap. 3, 5-6, 8, 10). ISBN: 978-91-41318-4.

Referenslitteratur:

Relevanta styrdokument

Skolverket – Publikationer – Nya Språket lyfter

Asp-Onsjö, Lisa (2006). *Atgärdsprogram – dokument eller verktyg. En fallstudie i en kommun*. Doktorsavhandling. Acta Universitatis Gothoburgensis, Box 222, SE-405 30 Göteborg. ISBN: 91-7346-572-0.

Siegel, Linda (2013). *Understanding Dyslexia and Other Learning Disabilities*. Valda delar. Vancouver: Pacific Educational Press. ISBN: 978-1-926966-29-8

Övriga läromedel:

Testmanualer och testmaterial

Valbara grupptest

Valbara individualtest

(Information ges under kursens gång)